1859. N°. 143.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 30 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is ƒ 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 29 November.

Z. M. de koning heeft den heer L. Burkels, hoofdambtenaar in 's rijks militaire detentiehuis nabij deze stad, die onlangs zijne 50jarige rijksdienst heeft gevierd, benoemd tot ridder van de orde der Eikenkroon.

— De kerkeraad der remonstrantsch-gereformeerde gemeente alhier heeft, naar wij vernemen, volkomene instemming betuigd met de adressen, door den kerkeraad der Nederd. hervormde gemeente ingediend bij den gemeenteraad en bij Z. E. den minister van finantiën (zie het nommer dezer courant van 25 Nov. ll.) en met andere door hem genomen of voorgenomen maatregelen in het belang van zedelijkheid en orde.

— Door het bestuur van het Ned. zendelinggenootschap te Rotterdam is op nieuw eene nominatie gevormd voor de betrekking van director van het zendelinghuis, bestaande uit de hh. dr. de Jong, adjutor interpr. Leg. Warn., alhier, dr. Hofstede de Groot, pred. te Rottum, en Cats Wor, pred. te Enkhuizen.

— Aan de stichting *Nederlandsch Mettray* zijn dezer dagen, behalve het legaat van wijlen vrouwe J. C. van Gennep, te Rotterdam, groot ƒ 1000, nog de volgende legaten ten deel gevallen: van wijlen jonkvrouwe J. van Swinderen, te Groningen, ƒ 1000, en van wijlen jonkvrouwe H. J. de Kempenaer, alhier, ƒ 500.

— De minister van marine zal op den 19den December aanst. doen aanbesteden de levering van 4500 Ned. ellen blaauw baai.

— De *N. R. C.* deelt het volgende mede: Wij achten het van groot belang, vooral voor het handeldrijvend publiek, het volgende ter waarschuwing mede te deelen:

Te dezer stede (Rotterdam) schijnt zich eene club gevormd te hebben, die onder den naam van handel drijven de grofste en vuilste oplichterijen pleegt. Reeds menigeen, niet alleen te dezer stede of in dit land, maar zelfs ook in het buitenland is hiervan de dupe geworden. De personen, waaruit zij bestaat, handelen zoo als het schijnt in alles, koopen alles of ten minste kunnen alles gebruiken. Zij schrijven om prijs-couranten en monsters, geven hunne adressen op en doen meestal groote bestellingen; en hij nu, die dwaas genoeg is het bestelde af te zenden of te bezorgen, kan gerust er op rekenen bedrogen te zijn; immers zij bezitten niets en de civile regter heeft geen verhaal op hen; die hen gijzelt moet de kosten betalen. Het getal dezer zoogenaamde handelaren, welke allen tot de heffe des volks behooren, is reeds zeer groot; zij hebben een zaakwaarnemer of practizijn onder hen, die hun zekere adviezen geeft en hebben tot nu toe de wet en de politie weten te ontduiken, doch wij hopen dat zij eenmaal in handen der laatstgenoemde vallen zullen. Ieder zij het dus in zijn belang aangeraden, om indien hij niet door deze handeldieven wil bedrogen worden, bij het ontvangen van aanvragen om goederen van welken aard ook, eerst te informeren naar de soliditeit der bestellers, welke informatiën vermoedelijk het best aan de bureaux van politie alhier zullen kunnen gegeven worden, bij welke onze professeurs de commerce waarschijnlijk zeer wel bekend zullen zijn.

— Uit Dordrecht schrijft men het volgende: Naar wij vernemen is in eene bijeenkomst van de hoofd-commissie ter oprigting van een gedenkteeken voor Ary Scheffer het besluit genomen, dat het bestaan zal uit een van metaal vervaardigd standbeeld van dien onsterfelijken kunstenaar. Daar echter de gelden tot verwezenlijking van dit grootsch plan nog niet ten volle aanwezig zijn, zal het van de verdere deelneming afhangen, of onze stad spoedig dit standbeeld in haar midden zal zien verrijzen. Om tot vermeerdering dier deelneming mede te werken, is de hoofd-commissie voornemens eerlang eene tentoonstelling en verloting van kunstwerken te doen plaats hebben, waartoe haar bijdragen door verschillende groote binnen- en buitenlandsche kunstenaars, onder anderen door Louis Gallait, Verboeckhoven en anderen, zijn toegezegd.

— Uit de hoofdstad wordt gemeld dat op het adres des heeren F. H. van Vlissingen om verlenging van den termijn der hem verleende vergunning tot exploitatie van Borneo's Wester-Afdeeling, tot 4 Maart 1860, door den minister van koloniën afwijzend is beschikt, omdat niet was voldaan aan de bepaling, dat de vergunning den 30sten October jl. aan eene naamlooze vennootschap moest zijn overgedragen.

— Nabij Egmond is gestrand de *Ferdinandina Emma*, kapt. Tange, van Batavia naar Amsterdam bestemd. Van de bemanning zijn eenige personen omgekomen.

— Door ged. staten der prov. Groningen is er eene oproeping gedaan ter vervulling van de betrekking van hoofdopzigter bij de waterstaatswerken in die provincie, aan welke betrekking verbonden is eene jaarlijksche belooning van ƒ 1000 en bovendien eene vergoeding voor reis- en verblijfkosten van ƒ 200. Belanghebbenden moeten zich voor 20 December bij ged. staten aanmelden.

— In het dorp Rouveen (Drenthe) wilde dezer dagen de zoon van den jager H. Hoeve diens kruidhoorn uit eene wel voorziene flesch vullen. De flesch ontvalt den jongeling in de nabijheid van de haardstede. De flesch breekt, het kruid vatte vuur en daardoor ontstond eene ontploffing, die de glasruiten deed verbrijzelen en al de huisgenooten verwondde. Een der zoons geraakte geheel in brand, sprong in eene sloot en bevrijdde zich daardoor van den dood, doch zijne handen zijn afzigtelijk misvormd geworden.

— Te Tilburg, is Vrijdag avond ll. een hevige brand uitgebarsten in de leerlooijerij, vellenbloterij en wolbroeijerij van den heer N. N. de Kanter. De woning, de leerlooijerij en al de daartoe behoorende werkplaatsen en magazijnen van huiden en wollen, sedert 2 à 3 jaren nieuw gebouwd, zijn geheel door de vlammen verwoest. De schade wordt op ongeveer ƒ 50,000 begroot, terwijl het uit- en inwendige dier gebouwen slechts voor ƒ 34,900 tegen brandschade was verzekerd. De meubelen zijn voor het meerendeel gered, doch van de wollen en huiden is bijna niets overgebleven.

— Uit Maastricht meldt men dat er onder Sittard eene 69jarige vrouw is vermoord. Men had een persoon, die veel bij haar verkeerde en die tijdens de ontdekking gewond was, in hechtenis genomen.

— Uit Luxemburg meldt men, dat de goede verstandhouding die onlangs tusschen de regering en de vertegenwoordiging was tot stand gekomen, misschien van korten duur zal zijn. De begrootingswetten zijn naar den wensch der regering door de kamer aangenomen, maar omtrent de herziening der kieswet bestond geene eenstemmigheid. De regering droeg daarin geene andere verandering voor, dan in plaats van één afgevaardigde op de 500 één op de 250 zielen te benoemen. De oppositie verlangde echter regtstreeksche verkiezingen, met een census van 30 fr., zoo als de staatsregeling dit toelaat; hiertoe is met 15 tegen 13 stemmen besloten. Na deze stemming heeft de regering en de regterzijde geen verder deel genomen aan de beraadslaging over de volgende artikelen der wet. Men hoopt echter nog altijd, dat het ministerie zich met de aangenomene wet zal vereenigen.

's GRAVENHAGE, 29 November.

Z. M. heeft benoemd tot burgemeester te Werkendam, den heer mr. J. G. de Groot Schimmel, tot notaris te Arnhem, den heer A. F. C. van Hasselt, cand.-notaris aldaar, en tot notaris te Wageningen den heer F. G. J. Moll, thans griffier bij het kantongeregt te Groenlo.

— Door Z. M. zijn benoemd tot officier van justitie bij de arrond.-regtbank te Dordrecht mr. P. Brantsma, thans in die betrekking bij de regtbank te Heerenveen; tot officier van justitie bij de arrond.-regtbank te Heerenveen mr. E. Roos van Bieuema, thans substituut-officier aldaar en tot substituut-officier van justitie bij die regtbank mr. B. Brouwer, advocaat te Almelo.

— Tot ontvangers der directe belastingen zijn benoemd te Vinkeveen, de heer H. van der Colff, thans te Oegstgeest, en te Voorst, de heer G. C. G. van Ketel, surnumerair.

— Z. M. heeft goedgevonden bij den plaatselijken staf te benoemen, tot kapitein en plaatselijk adjudant der 1ste kl. te Willemstad, den 1sten luit. der infanterie, G. A. van Haeften, die vroeger op non-activiteit was gesteld, en den 1sten luit. W. H. A. Gersom, plaatselijk adjudant der 2de kl. te Venlo, op non-activiteit te stellen.

— Tot directeur-hoofdonderwijzer der schilder- en teekenschool bij de kon. akademie van beeldende kunsten te Amsterdam is benoemd de heer H. F. C. ten Kate, te Amsterdam.

— Volgens hier uit Berlijn ontvangen berigten neemt H. K. H. prinses Frederik in beterschap toe.

— Bij resolutie van den minister van koloniën, van 12 dezer, zijn tot candidaat-ambtenaren 2de kl., voor de burgerlijke dienst in Neêrl. Indië, benoemd de navolgende heeren, studenten aan de kon. academie te Delft, en wel, van het 4de studiejaar: J. H. L. baron d'Aulnis de Bourouill, A. C. Andreas, J. de Blaauw, F. G. A. van Delden, J. H. Sollewyn Gelpke, J. W. G. Harloff, J. C. T. Kroesen, L. C. E. Kniphorst, E. D. Levyssohn Norman, D. F. W. Lucassen, J. W. Mensing, J. Mullemeister, B. Smissaert, P. J. A. Spaan, A. J. Spaan, F. L. Wattendorf, J. F. W. Wessels, L. Wessels en A. J. Voet; en van het 3de studiejaar: F. J. H. L. baron d'Aulnis de Bourouill, P. J. van Berckel, E. L. Elias, B. A. Engelbrecht, C. M. Ketting Olivier, H. F. Ledeboer, F. Mayor, J. W. Obdam, F. J. G. Rutten, G. L. Schultz, N. F. H. van Slype, H. Smissaert, J. W. H. Smissaert, A. Thesingh, R. Wichers en H. J. Tydeman.

— De ministers van marine en van binnenl. zaken zullen op Vrijdag en Zaturdag aanst. geen gehoor verleenen.

— De eerste kamer der staten-generaal is tegen 9 Dec. aanst. bijeengeroepen.

— Baron A. de Beck, voormalig secretaris van het keiz. Russische gezantschap bij ons hof, heeft onlangs eene belangrijke verzameling Russische en andere gedenkpenningen en munten aan het kon. penningkabinet alhier geschonken. Onder die medailles en munten verdienen bijzonder de aandacht: een gedenkpenning op de oprigting van het gedenkteeken ter eere van Peter den Groote, in 1782; op de redding van Oostenrijk in den Hongaarschen krijg door Rusland, in 1849; op den dood van keizer Nikolaas I, in 1855; het drieroebelstuk in platina, onder keizer Nikolaas geslagen, enz.

— Gisteren heeft de Arrond.-regtbank alhier uitspraak gedaan in de zaak van J. F. Vreese, oud 13 jaren, die zijnen makker in de linkerzijde eene gestokene wond heeft toegebragt. De regtbank heeft hem schuldig verklaard, en tot een jaar gevangenisstraf en *f* 8 boete veroordeeld.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 28 November.

In deze zitting is een aanvang gemaakt met de behandeling der begrootingswetten voor 1860. Aan de algemeene beraadslagingen namen deel de hh. van Hall, van Voorthuyzen, Betz, van Heukelom en de minister van finantiën. De heer van Hall sprak over de op het ministerie rustende taak om in de finantiële behoeften der gemeenten te voorzien en over de amortisatie der schuld. De heer van Voorthuyzen vestigde de aandacht op de verbetering van het belastingstelsel, waaromtrent zoo vele beloften gedaan, maar steeds onvervuld gebleven waren. De heer Betz besprak mede den finantiëlen nood der gemeenten, ontstaan door de op haar rustende verpligtingen van wege de gemeentewet. Die nood ontstond daardoor dat veel ten laste der gemeenten was gebragt wat eigenlijk door het rijk moest gedragen worden. Hij gaf de regering den raad de regeling dezer zaak niet in de toekomst te verschuiven. De heer van Heukelom was van dezelfde gevoelens als de heer Betz. De verbetering van het belastingstelsel werd nu om den aanleg van spoorwegen achterwege gelaten, maar die verbetering was niettegenstaande dien aanleg toegezegd, en zoo het laatste van te grooten omvang was geworden, dan was het de schuld der regering, die aan den drang dienaangaande had toegegeven.

De minister van finantiën verklaarde dat, hoewel de aanleg der spoorwegen meer uitgebreidheid had erlangd door den drang der omstandigheden, daarom echter de quaestie van de wijziging van het belastingstelsel niet op den achtergrond was geschoven. Reeds was daarvoor veel voorbereid: verbeterde verdeeling zonder invoering van nieuwe belasting; door sommigen aangeprezen, achtte hij niet wel mogelijk, evenmin als onmiddellijke ontheffing van lasten van de gemeenten door overbrenging van onkosten voor sommige onderwerpen; aanvankelijk kon men iets doen, bijv. de kosten van de volkstelling, de aanschaffing van localen voor kantongeregten, de kosten voor kazernering enz. van regeringswege over te nemen. Alles te gelijk te willen doen zou verwarring stichten, maar voor geleidelijke behandeling was de zaak vatbaar.

Na het sluiten der algemeene beraadslagingen werden hoofdst. I (*huis des konings*) en hoofdst. II (*hooge collegiën enz.*) met algemeene stemmen goedgekeurd. Bij hoofdst. III (*buitenl. zaken*) werd hoofdzakelijk gesproken over den stand der zaak van de aftappingen van de Maas en de Zuid-Willemsvaart, en de betrekking van Limburg tot het Duitsche verbond. De minister gaf omtrent het eerste verslag en was van gevoelen dat die zaak op den weg van minnelijke schikking moest vereffend worden. Wat het tweede betrof, het was thans geene gelegenheid om op de opheffing dier betrekking aan te dringen; de uitzigten daartoe werden echter gunstiger. Op morgen voortzetting der beraadslagingen over dit hoofdstuk.

Bij de kamer is ingekomen een wets-ontwerp betrekkelijk de zamenstelling en de bevoegdheid van den raad van state.

Zitting van Dingsdag 29 November.

In deze zitting is ingekomen een adres van de hh. Schretlen, uit Leyden, en Maxwils, uit 's Hage, betrekkelijk den aanleg van een spoorweg van Scheveningen naar Gouda.

Hoofdst. III is, nadat nog eenige leden daarover het woord hadden gevoerd, met algemeene stemmen aangenomen.

Daarna zijn de beraadslagingen geopend over hoofdst. IV (*Justitie*) in wat de algemeene punten betreft ten einde gebragt. De minister heeft de toezegging gedaan dat hij spoedig een wets-ontwerp zou indienen houdende bepaling van het getal en van de vestiging der zetels van de regterlijke collegiën.

AMSTERDAM, 28 November.

Zaturdag ll. hield de natuurkundige afdeeling van de kon. akademie van wetenschappen eene gewone vergadering. Tegenwoordig waren de heeren: Simons, Vrolik, Donders, Voorhelm Schneevoogt, van Breda, Verloren, van der Boon Mesch, Elias, Matthes, Stamkart, van Hasselt, von Baumhauer, van Geuns, Staring, Conrad, van Oordt, Storm Buysing, van Kerkwyck, Bierens de Haan, Schroeder van der Kolk en van Rees.

De voorzitter herdacht in korte, maar hartelijke, woorden de verdiensten van het overleden lid G. Vrolik en het verlies dat de wetenschap en de akademie in hem heeft geleden; spr. hoopt dat er onder de leden der akademie iemand zal gevonden worden, die door de herdenking der verdiensten van den overledene dezen een waardig gedenkteeken zal oprigten. De secretaris, de heer W. Vrolik, gaf te kennen, dat hij, om door de leden ligt te bevroeden redenen, het gewone levensberigt niet zal leveren, te meer daar dit in het algemeen niet bepaald tot zijne verpligtingen behoort.

De secretaris deed mededeeling van ingekomen brieven en stukken, waarna hij, uit naam van de commissie over den paalworm, verslag uitbragt omtrent de levens- en voedingswijze van den paalworm.

De heer von Baumhauer deelde, namens de daartoe benoemde commissie, den uitslag mede van de analysen van het zeewater op de plaatsen, waar de proefnemingen over de verwoestingen door den paalworm zijn genomen. Daarna deed hij de vraag aan de afdeeling, of zij het noodig zou achten, het onderzoek ook gedurende den winter voort te zetten, aangezien de commissie, wat betreft den last van regeringswege, meent aan hare verpligting te hebben voldaan. Met algemeene stemmen werd besloten de vraag toestemmend te beantwoorden, aangezien de kosten, daarop loopende, niet zoo hoog waren, dat zij eene reden konden opleveren zich van dat verdere onderzoek te onthouden.

De heer Staring deelde eene bijdrage mede over de mergelsoorten in Nederland; deze verhandeling zal in de verslagen en mededeelingen worden opgenomen.

De heer van Geuns heeft verlangd zijne beschouwingen over beenvorming en herstelling van beenzelfstandigheid uit te stellen tot hij door eene reeks van afbeeldingen betrekkelijk dit onderwerp in staat zal zijn die beschouwingen vollediger te maken.

De heer Donders deed ten slotte nog eene wetenschappelijke mededeeling, omtrent de bepaling van het vereenigde knooppunt in het oog.

Op voorstel van den heer Storm Buysing zal de volgende vergadering eerst op 7 Jan. eerstk. plaats hebben.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 28 November.

Het doel dat aan de overkomst van lord Cowley werd toegeschreven, namelijk het voorstellen eener wederzijdsche ontwapening, vindt bij onze dagbladen geen geloof, en over 't algemeen beschouwt men dat berigt als een verzinsel uit den vreemde overgebragt. Alleen gelooft men dat hij eene poging heeft gedaan om de bezwaren uit den weg te ruimen, die er nog tegen het houden van een congres tusschen de kabinetten van St. James en de Tuileriën bestaan. Velen blijven echter op goede gronden gelooven dat er over de wederzijdsche wapeningen verschillende nota's zijn gewisseld. De Fransche dagbladen bewaren over dit alles het stilzwijgen.

Lord Cowley is thans weder naar Parijs teruggekeerd.

— Door de heeren Pearse en Cie. wordt thans voor de regering een stoomboot gebouwd, bestemd voor de rivier-vaart in Indië, welke de grootste is, die tot nog toe tot dit einde is vervaardigd. Zij is 375 voet lang en 40 voet breed, met 200 paardenkracht, en zal alle mogelijke inrigtingen voor 800 soldaten bevatten. Op het dek zullen twee huizen, ieder 100 voet lang, worden gebouwd, terwijl zich twee hospitalen aan boord zullen bevinden.

— Volgens de officiële staten van het algemeen armbestuur over de afgeloopen helft van het dienstjaar is gedurende deze in Engeland en Wales eene som van 1,912,613 £ voor onderstand uitgegeven, dat is 10 pCt. minder dan in hetzelfde tijdvak van het vorige jaar.

— Kapt. M'Clintock zal eene beschrijving uitgeven van zijne laatste expeditie naar de Noordpoolstreken. Er zijn reeds 7000 exemplaren van dit werk besteld.

— Berigten uit Bombay melden dat de oproerige stam der Waghurs Dwarka heeft ontruimd, nadat die stad bijna plat was geschoten. De Engelsche troepen hebben die sterkte gesloopt. Men had thans een begin gemaakt met de vervolging der opstandelingen in Bundelkund.

— Berigten van de Kaap de Goede Hoop melden dat er op 7 en 16 October zware stormen in de Algoa-baai hebben gewoed. Tien schepen zijn daardoor gestrand, hetgeen een verlies van 35,000 £ veroorzaakte.

Van wege eene aanhoudende droogte en daaruit gevolgd gebrek aan voeder waren duizende runderen omgekomen. In de oostelijke districten was er thans regen gevallen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 November.

Men verzekert dat nu ook de bezwaren van Oostenrijk, tegen het regentschap van den heer Buoncompagni over Midden-Italië, zijn opgeheven en dat het congres dus tegen het einde van December zal bijeenkomen.

— De *Moniteur* deelt een dagorde mede van den generaal Montauban, aan het voor de expeditie tegen China bestemde legercorps. Hij zegt daarin aan de soldaten, dat hunne taak niet zal zijn aan de veroveringen, waardoor Frankrijk roem heeft verworven, nieuwe toe te voegen, maar aan de Chineesche bevolking de meerderheid der Fransche beschaving te toonen en haar ontzag in te boezemen voor degenen, welke door haar barbaren genoemd worden. Hij doet voorts opmerken, dat de Fransche vlag zich nu, ten tweede male vereenigd met de Engelsche, in China zal vertoonen, en zegt dat die vereeniging een waarborg voor de zege zal zijn, even als het tusschen de twee volken bestaande bondgenootschap een waarborg voor het behoud van den algemeenen vrede is.

— De heer Emile de Girardin en de drukker van zijn geschrift *Napoléon III en Europa* zijn thans beide gedagvaard om voor de regtbank te verschijnen.

— In het tuighuis te Toulon is eene ontdekking gedaan, die ongetwijfeld voor alle verbruikers van steenkolen van belang kan geacht worden. Twee der hoogste ambtenaren bij de marine, bij die inrigting werkzaam, hebben namelijk de zamenstelling eener vloeistof uitgevonden, door middel waarvan het brandvermogen der steenkolen zoodanig wordt vermeerderd, dat men bijv. van de beste Newcastle-kolen, tot het verkrijgen van een zekeren graad van hitte, slechts het vierde gedeelte van de tegenwoordig daartoe vereischte hoeveelheid noodig heeft. De uitvinding is nog een geheim.

— Uit hier te lande ontvangen berigten uit Cochin-China moet blijken, dat de vervolgingen tegen de Christenen aldaar weder toenemen.

— Een deel van het Spaansche expeditie-leger bevindt zich thans op de Afrikaansche kust. De ontscheping had nabij Ceuta plaats en de Marokkanen hebben zich daartegen niet krachtig verzet. Later hebben zij Sarello, een voorpost van Ceuta, dien de Spanjaarden hadden bezet, aangevallen, maar werden met groot verlies teruggeslagen. Bij die gelegenheid zijn er van de Spanjaarden 7 man gesneuveld en omtrent 100 gekwetst. Het Marokkaansche hoofdleger, 30,000 man sterk, staat tusschen Tanger en Rabat.

ITALIË.

Het officiële dagblad van Sardinië deelt den inhoud mede der twee verdragen die te Zurich door Sardinië zijn gesloten, een met Frankrijk en een met Frankrijk en Oostenrijk. Het verdrag met Frankrijk bevestigt den afstand door den keizer van Oostenrijk (voor hem en zijne opvolgers) van Lombardye, aan den keizer van Frankrijk, die het op zijne beurt aan koning Victor Emanuel overdraagt. De vestingen Mantua en Peschiera en het Venetiaansche blijven aan Oostenrijk toebehooren. Art. 1 bevat de nieuwe bepaling der grenzen. Sardinië neemt de lasten over die op Lombardye rusten. Het zal aan Oostenrijk 40 millioen florijnen betalen, als drie vijfde gedeelte der Lombardische schuld. Dit bedrag zal door Frankrijk worden voorgeschoten, terwijl Sardinië daarvoor aan Frankrijk schuldbrieven zal geven, ter waarde van 100 millioen fr., rentende 5 pCt. Ten anderen zal Sardinië aan Frankrijk schadeloos stellen voor de gemaakte oorlogskosten door betaling eener som van 60 millioen fr., waarvoor Frankrijk eene inschrijving van 3 millioen op het grootboek der Sardinische schuld verkrijgt. Voorts wordt bepaald dat er voortaan altijd vrede en vriendschap tusschen de vorstenhuizen van Oostenrijk en Sardinië, hunne erfgenamen en hunne opvolgers, zullen bestaan. De wederkeerige krijgsgevangenen worden teruggegeven en het grondgebied, dat de Sardinische en Oostenrijksche troepen krachtens den in der tijd gesloten wapenstilstand bezet hielden, zal worden ontruimd, terwijl zij zich naar de nieuwe grenzen zullen terugtrekken. De soldaten en burgerlijke ambtenaren in Lombardye, welke niet in Sardinische dienst verkiezen te blijven, kunnen vrijelijk in die van Oostenrijk overgaan. De Sardinische regering neemt ook de verleende spoorweg-concessiën over.

— Volgens een gerucht zou keizer Napoleon, namens den koning van Sardinie, aan den keizer 400 millioen frs. hebben geboden voor den afstand van Venetië.

— De heer Buoncompagni heeft, alvorens hij het regentschap over Midden-Italie op zich neemt, zijn ontslag uit de Sardinische staatsdienst gevraagd en bekomen. Hij wil daardoor de Sardinische regering ontheffen van de verantwoordelijkheid voor de daden van zijn bestuur.

— Volgens een besluit van den heer Farini, die met het bestuur in de Romagna is belast, zal de stad Bologna met vestingwerken worden omgeven, waartoe voorloopig eene som van 500,000 fr. is aangewezen.

— Uit Rome werd dezer dagen geklaagd over de stoutheid der dieven, waarvan zelfs de broeder van den kardinaal Antonelli het slagtoffer was geworden. In eenen brief van daar aan de *Indép. Belge* wordt als reden daarvan opgegeven dat de regering al de boosdoeners uit de Romagna afkomstig, die zich in de gevangenissen te Rome, te Pagliano en te Civita-Vecchia bevonden, ontslagen en over de grenzen gezet heeft, op grond dat het zich niet wilde belasten met het onderhoud van gevangenen uit provinciën, die geene belasting meer aan den staat betaalden. Velen dier ontslagenen zijn naar Rome teruggekeerd.

PRUISSEN.

BERLIJN, 27 November.

De betrekkingen tusschen onze regering en die van Keur-Hessen zijn zeer gespannen. De gezanten hebben hunne standplaatsen voorloopig reeds verlaten. De quaestie van de wederinvoering der Hessische constitutie van 1831 geeft daartoe aanleiding.

— Het 450-jarig bestaan van de hoogeschool te Leipzig zal op den 2den December door de studerende jeugd op eene feestelijke wijze worden gevierd.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 26 November.

De keizer heeft aan de twee natuurkundigen Hochstetter en Trauenfeld, die de reis rondom de wereld met de *Novara* hebben gemaakt, de orde van de IJzeren Kroon 3de kl. verleend, als een bewijs van de hooge waarde, waarop het wetenschappelijk onderzoek dier beide mannen moet geschat worden.

— De regering gaat steeds voort met de inkrimping van het leger; een maatregel die door de schatkist ten dringendste wordt gevorderd.

— De aartshertog Karel Lodewijk, stedehouder van Tyrol, heeft den 19den dezer te Insprück de vergadering geopend van de personen die geroepen waren om te beraadslagen over het ontwerp eener nieuwe gemeentewet voor Tyrol. Het heeft een pijnlijken indruk gemaakt dat zij, die uit het Italiaansch gedeelte van Tyrol waren opgeroepen, niet ter vergadering zijn opgekomen. Men schrijft dit hier toe aan de besmetting der Italiaansche vrijheidskoorts of ook wel aan vrees om aan hunne Italiaansche landgenooten te mishagen.

— De graaf van Parijs en de hertog van Chartres, beide zonen van den overleden hertog van Orleans, zijn te Triest aan boord eener stoomboot gegaan, met bestemming naar Alexandrië. Zij zijn voornemens eene reis in het Oosten te doen.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 8 October.

Men verneemt dat de regering voor het tweede speeljaar der Fransche opera alhier heeft toegestaan een subsidie van ƒ10,000 en het houden eener loterij van ƒ100,000.

— De vermeerderende eischen der wetgeving in Nederland, om inlichtingen uit Indië, hebben de regering doen besluiten tot vermeerdering van het personeel der algemeene secretarie; voor die uitbreiding is eene jaarlijksche som van ƒ20,000 op de begrooting gebragt.

— In den staat van zaken te Banjermassing is weinig verandering gekomen en de berigten van daar zijn zeer uiteenloopend. Volgens een gerucht zou de luit. Bichon op den weg verradelijk vermoord zijn, en ook het leven van den kolonel Andresen gevaar hebben geloopen. Van Soerabaya gaat weder eene versterking van 160 man derwaarts.

— Van Madura meldt men het volgende: In den morgen van den 16den Sept. jl. zijn de in 's lands boeijen te Bangkalang aanwezige gevangenen gezamenlijk uitgebroken. Na twee policie-dienaren met steenworpen en gescherpte bamboezen gewond te hebben, maakten zij zich meester van de wapenen, die zich in de woningen van den hoofd cipier en van de mandoers bevonden. Het gelukte den rijks-bestierder van Madura bij tijds de hoofdpoort van buiten te doen sluiten en den ringmuur met gewapend kampongsvolk af te zetten. De adsistent-resident begaf zich dadelijk naar de gevangenis en trachtte de in verzet gekomenen door toespraak tot orde te brengen, waarin hij echter niet slaagde, terwijl de belhamels niet onduidelijk lieten blijken zich door geweld eenen uitweg te willen banen. Om grootere ongelukken te voorkomen was de adsistent-resident genoodzaakt van vuurwapenen gebruik te maken, hetgeen ten gevolge had, dat een der wederspannigen, die tot de straf des doods veroordeeld was, werd doodgeschoten, waarna de anderen in de gevangenis terug trokken en de deuren van binnen sloten. Het gelukte hen daarna te bewegen de bij zich hebbende wapenen over te leveren, terwijl in dien tusschentijd eene der deuren van de gevangenis open geloopen en het binnenvertrek door de gewapende magt bezet was geworden. Binnen korten tijd waren toen al de gevangenen in de magt der politie. Uit het onderzoek is gebleken, dat de belhamels 13 in getal waren, allen tot de straf des doods veroordeeld; zij hadden de andere gevangenen opgeruid.

— In de afdeeling Bandjarnegars (Banjoemaas) is een Javaan op het veld door een wild varken aangevallen en gruwzaam verwond, zoodat er weinig behoud op zijn leven is.

STADS-BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 1sten December 1859, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1°. Adres van Armverzorgers der Israëlitische gemeente, ter bekoming van een buitengewoon subsidie.
2°. Adres van Diakenen der Ned. Herv. gemeente, om ontheffing van den gemeente-accijns op het geslagt, bij de buitengewone bereiding van versterkende soep.
3°. Voordragt tot uitbetaling der gewone jaarlijksche gratificatie aan den Claviger van het Sted. Gymnasium.
4°. Adressen van Prof. J. Geel, de wed. G. A. B. d'Aumerie, L. Springer Jr., vrouwe A. A. de Kempenaer, wed. van Bemmelen en S. Daans, om afschrijving van plaatsel. directe belasting 1859.
5°. Voorwaarden omtrent den verkoop van hout.
6°. Benoeming van ambtenaren bij de plaatselijke belastingen.
7°. Aanvulling van de verordeningen op het gedistilleerd en geslagt.
8°. Voordragt tot verkoop van eigendommen in gemeenschap met de gemeente Haarlem.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIEN AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 26sten November de heer A. A. M. Hanlo, med. doctor, geb. te Amsterdam, in de heelkunde.

Den 28sten November de heer H. Goemans, med. et art. obstet. doctor, in de heelkunde.

PROMOTIEN AAN DE GRONINGSCHE HOOGESCHOOL.

Den 26sten November de heer J. C. C. Albarda, van Leeuwarden, in de regten, met *Theses*.

Denzelfden dag de heer R. J. C. Stoffels, med. doctor te Steenwijk, in de verloskunde.

240ste Staats-Loterij.

Trekking der Derde Klasse.

1ste Trekking. N°. 2458 een prijs van ƒ1,500. N°s. 2704, 14018 en 19676 ieder een prijs van ƒ1,000.
2de » N°. 13112 een prijs van ƒ5,000.

ADVERTENTIEN.

Gevoelig voor de vele blijken van deelneming in het voor mij zoo smartelijk verlies van mijnen hartelijk geliefden Zoon, breng ik aan hen, die daarvan zoo treffende bewijzen gegeven hebben, mijnen welgemeenden dank toe.

LEYDEN, 29 November 1859. E. C. KLEYN, Wed. J. B. JONAS.

VEREENIGING VOOR CHRISTELIJKE BELANGEN.

Vergadering op Vrijdag 2 December 1859, des avonds ten *half acht* ure, in de Zaal: Noordeinde, Wijk I. N°. 29.

Spreker: D^s. **M. COHEN STUART**, van *Utrecht*.

J. COUVÉE Az., *Secretaris*.

☞ Bij het Bestuur zijn toegang-billetten verkrijgbaar, voor zoo ver er plaatsen beschikbaar zijn.

Het openbaar **LANDBUISHOUDKUNDIG ONDERWIJS** zal **geopend worden op** *aanstaanden Vrijdag*, den 2^den December, des avonds te *zeven* ure.

LEIDEN, 29 November 1859. A. H. VAN DER BOON MESCH.

Men vraagt te koop of te huur,

eene kleine PLAATS OF TUIN met een goed ingerigt HUIS, voor Zomer- en Winterverblijf, liefst in den omtrek van *Leyden* of anders aan den Spoorweg. Adres met *franco* brieven onder Letters **W. G.** bij den Boekhandelaar D. NOOTHOVEN VAN GOOR, te *Leyden*.

Bij de opveiling der navolgende onroerende goederen, welke op Zaturdag den 26sten November jl., in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden* heeft plaats gehad, zijn dezelve in bod gesteld, als volgt:

N°. 1. Een HUIS, ERF EN STALLING, geapproprieerd tot Logement, genaamd: *de Groote Kamer*, op de Beestenmarkt te *Leyden*, Wijk V. N°s. 17 en 217^a, op . . . . ƒ5000.—.

N°. 2. Een HUIS in de Narmstraat, Wijk V. N°. 218, op . . 300.—.

N°. 3. Eene STALLING voor 50 Paarden, in de Narmstraat, Wijk V. N°. 220, op . . . . 910.—.

De afslag en finale toewijzing zal geschieden ter plaatse voorschreven, **op** Zaturdag den 3^den **December e. k., des avonds ten 7 ure.**

Verhoogingen worden inmiddels aangenomen ten Kantore van den Notaris J. A. PAYN, te *Leyden*.

HOUTVERKOOPING

op de Hofstede **VEENENBURG**, onder *Lisse*, op Donderdag den 29sten December 1859, des voormiddags ten 10 ure, van eene zeer aanzienlijke partij extra zwaar Elzen, Esschen, Eiken en Berken **Hakhout**, staande op stronk. Te beginnen aan den Straatweg, tegenover „*de Nachtegaal*." Kunnende zeer gemakkelijk zoo te Water als te Land vervoerd worden. Betaaldag 27 Julij 1860.

PUBLIEKE VERKOOPING,

op Dingsdag den 6^den December 1859, des voormiddags ten 10 ure, aan de Houtkooperij van den Heer P. J. VREEBURG, in de Noordbuurt, te *Soeterwoude*, (op dag tot 15 Maart 1860), van eene zeer aanzienlijke partij **Timmer-, Werk- en Brandhout**, voornamelijk bestaande in: Eiken Kistdeelen en andere Eiken Planken, van onderscheidene breedte, dikte en lengte, dito Ribben en Palen, Eiken- en andere Bergroeden en Sloofhout; Greenen, Dennen en andere Planken en Ribben, Dennen Boezen, Iepen, Esschen en andere Stammen, Rond- of Naafhout, 6 extra mooije Slagers Vleeschblokken, eene partij Heimasten. Voorts eene groote partij Eiken, Beuken, Esschen, Elzen en ander gekloofd Brandhout en Kagchelblokjes, en eindelijk eene partij Nollen en andere Houtwaren meer.

OPENBARE VERKOOPING,

op Woensdag den 21sten December 1859, des voormiddags ten 11 ure, te *Oegstgeest*, in de *Roode Leeuw*, ten huize van den Kastelein L. DE BRUIN, van:

Een HUIS, ERF EN TUIN, staande en gelegen te *Oegstgeest*, op den Laan, ingang hebbende in het Dorp, strekkende langs het Nieuwe Kanaal, tot aan de Scheisloot, geteekend Wijk 1. N°s. 20 en 21, Kadaster Sectie C. N°s. 554 en 555, te zamen ter grootte van 7 roeden, 52 ellen.

Nadere onderrigting is te bekomen ten Kantore van den Notaris J. J. CRANE, te *Warmond*.

OPENBARE VRIJWILLIGE EN WILLIGE VERKOOPING,

bij opbod, op Zaturdag den 10^den December, en bij afslag op Zaturdag den 17^den December 1859, beide dagen des avonds ten *zeven* ure, in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, van:

N°. 1. Een HUIS EN ERF, te *Leyden* aan de noordzijde van den Ouden Rijn, Wijk VI. N°. 179, Kadaster Sectie H. N°. 717, groot 49 ellen.

N°. 2. Een TUIN MET HUIZING en afzonderlijk staand KOEPELTJE, staande en gelegen aan den Maredijk onder *Oegstgeest*, Wijk III. N°. 29, Kadaster Sectie C. N°s. 302, 303 en 303^a, groot 7 roeden, 80 ellen.

Te aanvaarden met den 1sten Februarij 1860.

Te bezigtigen N°. 1 daags vóór en op de dagen der veiling en afslag en N°. 2 op iedgren werkdag voor de zelve dagen van 12—3 ure.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris Mr. H. OBREEN, te *Leyden*, aan den Ouden Singel, alwaar verhoogingen zullen kunnen worden genomen, tegen genot van *één vijfde gedeelte* van iedere verhooging.

VAN DEN HEUVELL & VAN SANTEN, Breedestraat over de Vrouwesteeg, hebben voorhanden: de

NIEUWSTE HOLLANDSCHE, FRANSCHE EN ENGELSCHE

PRACHTWERKEN,

de Jaarboekjes voor 1860, **AURORA, HOLLAND, VERGEET MIJ NIET**, enz., benevens andere **BOEKEN** van smaak, geschikt tot **CADEAUX** bij de aanstaande feesten.

Zij zijn ruim voorzien van

HOLLANDSCHE, FRANSCHE EN ENGELSCHE

KINDERWERKJES,

Gaarne zenden zij op verzoek ter keuze, terwijl de Catalogus *gratis* te bekomen is.

Bij de Boekhandelaren Wed. BORLEFFS EN TEN HAVE, Water, L. 169, te *Amsterdam*, verschijnt de 12de druk van

DE VOLMAAKTE EN ZUINIGE KEUKENMEID,

leerende op de minst kostbare, gemakkelijkste en smakelijkste wijze, Braden, Koken, Stoven, Inleggen, Konfijten, Droogen, Bakken, enz. enz. Gevolgd door eene HUIS-APOTHEEK. ƒ 1.20.

Dit beroemd Kookboek, geheel op de hoogte van den tegenwoordigen tijd gebragt, behoeft geene aanbeveling, daar er zeker reeds meer dan 20,000 ex. verkocht zijn.

DE GOEDKOOPE KEUKENMEID.

2de druk. Prijs 60 Cents.

Land- en Volkenkunde, Reisbeschrijvingen. — Kunsten en Wetenschappen. — Landbouw. — SCHEI- en GENEESKUNDE. — Natuurlijke Geschiedenis Botanie.

De Boeken betreffende bovenstaande vakken worden verkocht **Woensdag 30 November**, 's namiddags ten *vijf* ure precies, door de Boekhandelaren GEBROEDERS VAN DER HOEK, en **Donderdag namiddag 1 December** de Werken betreffende

GRIEKSCHE EN LATIJNSCHE LETTERKUNDE EN DICHTKUNDE.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 28 November.

Tarwe, goede en puike van ƒ9.70 tot ƒ10.20; mindere van ƒ7.25 tot ƒ9.50. Rogge: ƒ6.50 à ƒ7.30. Gerst: Winter ƒ5.— à ƒ6.20; dito Zomer ƒ5.— à ƒ6.00.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte ƒ10.70. Pruissische Rogge ƒ7.40.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG 28 November.

			Laagst.koers	Hoogst.koers	Gebleven
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$62\frac{7}{8}$	$62\frac{7}{8}$	$62\frac{3}{4}$
Dito Certificaten	„ 3	„	$74\frac{7}{8}$	—	—
Dito dito	„ 4	„	$96\frac{15}{16}$	97	—
Amortisatie Syndicaat	„ $3\frac{1}{2}$	„	—	—	—
Handelmaatschappij	„ $4\frac{1}{2}$	„	126	—	—
O. I. Leening	„ 4	„	$96\frac{1}{4}$	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	„ $4\frac{1}{2}$	„	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	„ $4\frac{1}{2}$	„	—	—	—
BELGIE,	„ $2\frac{1}{2}$	„	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	„ $2\frac{1}{2}$	„	—	—	—
Dito dito	„ $4\frac{1}{2}$	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	„ 3	„	—	—	—
Dito dito	„ $4\frac{1}{2}$	„	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	„ $1\frac{1}{2}$	„	$32\frac{1}{2}$	$32\frac{5}{8}$	$32\frac{9}{16}$
Dito Obligatiën	„ 3	„	$43\frac{3}{8}$	$43\frac{3}{4}$	—
Dito Binnenl. à 6 m.	„ 3	„	$42\frac{3}{16}$	$42\frac{5}{16}$	$42\frac{1}{4}$
Bewijzen Coupons			—	—	—
PORTUGAL, te Londen	„ 3	„	$43\frac{9}{16}$	$43\frac{11}{16}$	$43\frac{9}{16}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	„ 5	„	104	—	—
Dito dito 1828 en 1829	„ 5	„	$102\frac{1}{2}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	„ 5	„	$94\frac{5}{8}$	—	—
Dito 1840	„ 4	„	$80\frac{1}{2}$	$80\frac{5}{8}$	$80\frac{1}{2}$
Dito bij STIEGLITZ & Co.	„ 4	„	$80\frac{7}{16}$	—	—
Dito dito Nieuwe	„ 4	„	—	—	—
Inschrijving in Assign.	„ 6	„	—	—	—
Certificaten van dito	„ 6	„	$61\frac{7}{8}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	„	$157\frac{1}{2}$	—	—
Dito Obligatiën	„ 4	pCt.	$78\frac{1}{2}$	$78\frac{1}{4}$	$78\frac{1}{4}$
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$	„	$101\frac{3}{4}$	—	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	„ 5	„	68	—	—
Dito	„ 4	„	60	—	—
Dito Metall.	„ 5	„	$54\frac{1}{16}$	$54\frac{3}{16}$	$54\frac{1}{8}$
Dito Nieuwe	„ 5	„	$73\frac{1}{2}$	$73\frac{9}{16}$	$73\frac{5}{8}$
Dito 1847	„ $2\frac{1}{2}$	„	$28\frac{3}{4}$	$28\frac{7}{8}$	$28\frac{3}{4}$
BRAZILIE, 1824 100 £	„ 5	„	$99\frac{1}{4}$	—	—
SARDINIE,	„ 5	„	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	„ $4\frac{1}{2}$	„	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	„ 5	„	$26\frac{9}{16}$	$26\frac{11}{16}$	$26\frac{9}{16}$
GRENADA, Obligatiën	„ $3\frac{1}{2}$	„	$14\frac{11}{16}$	$14\frac{3}{4}$	—
MEXICO, Obligatiën 1851	„ 3	„	$20\frac{9}{16}$	$20\frac{5}{8}$	$20\frac{5}{8}$
N.-AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.